

El gran duel de final de segle

El Principat de Catalunya celebrarà el proper any les últimes eleccions abans d'entrar al segle XXI. Dos noms s'ho juguen tot a una sola carta. No hi haurà segona volta.

PERE MARTÍ

El Principat de Catalunya tancarà el segle amb unes eleccions que tindran com a protagonistes dos dels seus actors polítics més importants, els que han conduït el país i la seva capital des de la foscor franquista fins a la situació de normalitat relativa actual. Gairebé vint anys després de les primeres eleccions autonòmiques, els catalans tornaran a anar a les urnes en un context de revisió de l'actual marc jurídic vigent, quan ja comencen a fer-se evidents les limitacions de l'autogovern actual. Des de l'independentisme d'ERC fins al federalisme diferencial del PSC, totes les formacions polítiques catalanes —excepte la secció local del PP— plantegen la necessitat de revisar, llegir o reformar les regles de joc que fins ara han servit per administrar un viatge que va començar fa dues dècades.

Els dos principals actors d'aquest viatge es veuran cara a cara. Jordi Pujol i Pasqual Maragall portaran tot el seu patrimoni a les urnes en una batalla que no tindrà segona volta. S'ho juguen tot a una sola carta. Qui ha estat president de la Generalitat de Catalunya des de 1980 ja ha dit als seus col·laboradors que són les darreres eleccions a les quals es presenta. El que ha estat alcalde de Barcelona des de 1982 fins a 1997 difícilment ho tornarà a intentar, o difícilment el partit li donarà una segona oportunitat, si les urnes no li són favorables i el condemnen als sempre desagradats bancs de l'oposició.

Totes les enquestes publicades fins ara, excepte l'encarregada pel PSC, auguren una victòria de Jordi Pujol, però també detecten un progressiu i sostingut des-

cens de la coalició nacionalista, cosa que fa preveure un resultat més ajustat que no el que habitualment acostumen a reflectir les urnes catalanes. L'actual president de la Generalitat de Catalunya espera revalidar la confiança dels electors catalans amb una oferta renovada pel que fa als continguts, amb dos eixos reivindicatius centrals que són la necessitat d'un nou model de finançament, basat en el pacte fiscal, i el reconeixement de les seleccions nacionals catalanes. La novetat més destacada de la candidatura de CiU serà la presència de Josep A. Duran i Lleida a les llistes. Una presència que s'avança al postpujolisme i que no passarà desapercebuda als passadissos de la cambra catalana.

A l'altre cantó, per primera vegada el PSC presenta un candidat amb possibilitats de guanyar. Això, encara que sembli una obvietat, és una novetat. L'estratègia de Pasqual Maragall no se situarà en una oposició radical i clara al projecte pujolista, sinó que intentarà presentar-se com el relleu natural d'aquest, sense ruptures ni traumes, buscant aquell electorat centrat que desitgi renovació sense canvi. Aquesta estratègia de Pasqual Maragall té, però, dos enemics interns: el partit d'aquí i el partit d'allà. Tant el PSC com el PSOE, i sobretot el segon, són un llast clar per al candidat a l'hora de dissenyar aquest assalt a la centralitat política. Per això, veurem molt aviat, només començar l'any, com Maragall intentarà superar aquestes limitacions, de les quals n'és molt conscient, bastint una candidatura electoral que superi les sigles del seu partit i s'articuli com un moviment civicopolític de progrés i amb un marcat vernís catalanista transversal. Naturalment, el candidat socialista també es presentarà com quelcom aliè al PSOE,

ARXIU EFE

Jordi Pujol i Pasqual Maragall portaran a les urnes dos projectes que centraran el debat polític de l'any que ve. L'ex-alcalde de Barcelona buscarà nous companys de viatge per intentar reeixir.

i poques fotografies de campanya amb Josep Borrell veurem. Malgrat que és un home inquiet, el noi de la Pobla no farà gaire la guitza a Maragall, ja que és el primer interessat que a Catalunya guanyin els socialistes, com un primer pas cap a la Moncloa.

Aquest moviment que pretén articular Maragall encara està per definir i depèn de dos factors. Primer, del pols intern que l'ex-alcalde manté amb l'aparell partit, clarament rebec a aquesta maniobra. L'ajuda de Narcís Serra, especialista des de la seva etapa de ministre de Defensa a desactivar militars colpistes, li serà molt útil a l'hora d'esmoreir aquesta rebequeria dels anomenats capitans del PSC. Com més poder assoleixi l'alcalde, més àmplia serà la seva candidatura electoral. Segon, la recepció que puguin tenir els cants de sirena de Maragall entre la resta de forces polítiques i en el conjunt de l'anomenada –i cada dia més prima– societat civil catalana. En aquest segon terreny, les possibilitats d'èxit són escasses, però en el camp polític sembla imminent la incorporació d'Iniciativa per Catalunya a aquesta candidatura, un cop ha desaparegut aparentment la resistència que plantejava l'aparell del PSC a aquesta coalició. La formació que encapçala Rafael Ribó trobarà així el seu

refugi davant una inevitable davallada electoral que l'hauria deixat en una delicada situació parlamentària. La incògnita que queda pendent és si IC sabrà conservar la seva personalitat o quedarà disolta dins el magma maragallista.

El tercer home. Qui ja ha dit que no participarà en cap coalició pre-electoral és ERC, que es manté en una equidistància absoluta respecte dels dos grans pols de la política catalana. La formació que encapçala Josep Lluís Carod Rovira es presentarà a les eleccions com la garantia progressista d'un govern Pujol o la garantia nacionalista d'un govern Maragall, intentant així convertir el vot independentista en un vot útil independentment de qui guanyi les eleccions. La voluntat de Carod és convertir-se en el tercer home després de les eleccions i esdevenir la clau de la governabilitat a la propera legislatura.

L'aspiració de ser la clau de la governabilitat la comparteixen independentistes i populars –és l'única cosa que comparteixen–. La secció local del PP també espera que els seus diputats serveixin per condicionar l'acció de govern de la propera legislatura, tot i que amb la diferència que només ho poden fer en el cas que guanyi Jordi Pujol. Si CiU gua-

nyés les eleccions, però les guanyés amb una majoria insuficient, a hores d'ara sembla molt més factible un acord entre nacionalistes i populars que no entre nacionalistes i independentistes. Primer, perquè el nombre d'escons que aconseguirà el PP serà superior als d'ERC, segons aventuren totes les enquestes, però també perquè una entesa d'aquesta mena només requeriria editar en clau local el que ja funciona en clau estatal. Una altra cosa seria quan, amb la legislatura començada, hi hagués eleccions estatals –que podrien ser a finals d'aquest any 1999– i Aznar aconseguís una majoria suficient que li permetés prescindir del suport de CiU. Aleshores la governabilitat a Jordi Pujol se li dificultaria notablement i, potser, hauria de necessitar altres socis, entre els quals no hi ha només ERC sinó també el PSC, opció que no es pot descartar.

L'any que ve també servirà per conèixer quin suport electoral recull el Partit per la Independència, que finalment ha decidit concórrer en solitari a les eleccions després del fracàs de les converses amb CiU per arribar a un acord. Àngel Colom i Pilar Rahola comencen una travessia decisiva que determinarà el seu futur polític, que no necessàriament té per què ser coincident.